

ଆରତ୍ତା କା ରାଜପତ୍ର The Gazette of India

ଭାରତର ଗୋଟିଏ

ଅସାଧୁତ୍ସମ୍
EXTRAORDINARY
ଅସାଧୁତ୍ସମ୍

ଆଗ III—ଅନୁଆଗ I

Part XIII—Section i

ଭାଗ XIII—ଶତ୍ରୁ I

ଆଧିକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

PUBLISHED BY THE AUTHORITY

ପ୍ରାଧିକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

No. I NEW DELHI MONDAY APRIL 5, 1999 CHAITRA 15, 1921 (SAKA) VOL. 6

ବଂ 1 ନୂଆଦିଲୀ ଯୋମଭାର ଅପ୍ରେଲ 5, 1999 ତେତେ 15, 1921 (ଶକ) ଗୁରୁଷତ୍ତି 6

MINISTRY OF LAW, JUSTICE AND COMPANY AFFAIRS

(Legislative Department)

New Delhi, dated the 5th April 1999/15 Chaitra, 1921 (SAKA)

The Translation in Oriya of the following:—

- (1) The Indian Partnership Act, 1932, (2) The Indian Boilers Act, 1923, (3) The Registration of Births and Deaths Act, 1969, (4) The War Injuries Compensation Insurance Act, 1943, (5) The Maternity Benefit Act, 1961, (6) The United Nations (Privileges and Immunities) Act, 1947, (7) The Exchange of Prisoners Act, 1948, (8) The Trading with the Enemy (Continuance of Emergency Provisions) Act, 1947, (9) The Indian Works of Defence Act, 1903, (10) The Oaths Act, 1969, (11) The Employers Liability Act, 1938, (12) The Coroners Act, 1871, (13) The Hindu Adoption

and Maintenance Act, 1956, (14) The Births, Deaths and Marriages Registration Act, 1886, (15) The Industrial Disputes (Banking Companies) Decision Act, 1955, (16) The Employment Exchange (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959, (17) The Estate Duty Act, 1953, (18) The Representation of Peoples Act, 1950, (19) The Indian Limitation Act, 1963, (20) The Guardian and Wards Act, 1890, (21) The Motor Transport Workers Act, 1961, (22) The Payment of Wages Act, 1936, are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the Authoritative Texts thereof in Oriya under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ବିଧୁ ଓ ନ୍ୟାୟ ମନ୍ତ୍ରଶାଳୟ

(ବିଧାୟୀ ବିଭାଗ)

ନୂଆବିଲୀ

(1) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଏକଟ, 1932, (2) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ବୟଲରସ୍ ଏକଟ, 1923, (3) ଦି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ସନ୍ ଅଫ୍ ବାର୍ତ୍ତ ଆଣ୍ ତେଥେ ଏକଟ, 1969, (4) ଦି ଡ୍ରାଇ ଇନ୍ଡ୍ରିଯିକ୍ କେମ୍‌ପ୍ରେସ୍‌ସେସନ ଇନ୍ଡ୍ରିଯାନ୍ସ) ଏକଟ, 1943, (5) ଦି ମୋଟାରନ୍ତି ବେନେପିଟ୍ ଏକଟ 1961, (6) ଦି ଇଉନାଇଟ୍‌ଡ୍ ନେସନ୍‌ସ୍ ପ୍ରେସିଲେଜେସ୍ ଆଣ୍ ଇନ୍ଡ୍ରିଯିକ୍) ଏକଟ, 1947, (7) ଦି ଏକସନେଜ ଅଫ୍ ପ୍ରେସିନ୍ସ ଏକଟ, 1948, (8) ଦି ଗ୍ରେଡ଼ିଂ ଭଲଥ ଦି ଏନ୍‌ମୀ କେନ୍ଟିନ୍ୟୁଆନ୍ସ ଅଫ୍ ଏମରଜେନ୍ସି ପ୍ରୋଭିଜନସ୍) ଏକଟ, 1947, (9) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଡ୍ରାର୍କ୍ସ୍ ଅଫ୍ ଟ୍ରିପେନ୍ସି ଏକଟ, 1903, (10) ଦି ଓଥସ୍ ଏକଟ, 1969, (11) ଦି ଏମ୍‌ପ୍ଲୁଜ୍ ଲେପାବିଲିଟି ଏକଟ, 1938, (12) ଦି କୋରେନରସ ଆକଟ, 1871, (13) ଦି ହିଂଦୁ ଯାଉପଶନ ଏଣ୍ ମେନ୍‌ଟିନାରସ ଏକଟ, 1956, (14) ଦି ବାର୍ତ୍ତସ, ତେଥସ୍ ଏଣ୍ ମ୍ୟାରିଜେସ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଏଲ୍ ଚିସ୍‌ରେଇଟସ୍ ବ୍ୟାକିନ୍ କମାନିକ) ଚିସିସନ୍ ଏକଟ, 1955, (16) ଦି ଏମ୍‌ପ୍ଲୁଜ୍ ମେଷ୍ଟ୍ ଏକସରେଜ୍ କେମ୍‌ପ୍ଲେସରି ନୋଟିଫିକେସନ ଅଫ୍ ରେକାର୍ଡ୍ସିଙ୍କ) ଏକଟ, 1959 (17) ଦି ଇଷ୍ଟେଟ ଡିଭିଶନ୍ ଏକଟ, 1953, (18) ଦି ରିପ୍ରେଜେନ୍ସନ୍ସନ ଅଫ୍ ପିୟୁଲସ୍ ଏକଟ, 1950, (19) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଲିମିଟେସନ୍ ଏକଟ, 1963, (20) ଦି ଗାର୍ଡିଯାନ୍ ଆଣ୍ ଓ୍ଯାର୍ଟସ୍ ଏକଟ, 1890, (21) ଦି ମୋଟର ପ୍ରାନ୍ସିପୋର୍ଟ ଓ୍କରସ ଏକଟ, 1961, (22) ଦି ପେମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଡ୍ରେଜେସ୍ ଏକଟ, 1936 ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଡିଆୟମନ୍‌ତାକ ରାଷ୍ଟ୍ର ପତିକର ପାଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ ଏତଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏହା ପାଧିକୃତ ପାଠ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଧୁ ଅଧ୍ୟନୀୟମ, 1973 (1973 ର 501ର ଧାର 2 ର ଖଣ୍ଡକେ) ଅନୁଯାୟୀ ଡିଆୟମନ୍ ରେଗ୍ସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟର ପାଧିକୃତ ପାଠ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ ।

ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଅଧ୍ୱନିୟମ, 1871

[1871 ର ଅଧ୍ୱନିୟମ ସଂ 4]

ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟେ ବିଧୁନ୍ତକର ଏକତ୍ରୀକରଣ ଓ ସଂଶୋଧନ କରିବା
ନିମିତ୍ତ ଏକ ଅଧିନିୟମ

[27 ଜାନୁଆରୀ, 1871]

ଯେହେତୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନ୍ଦ୍ରି ସହରଗୁଡ଼ିକରେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟେ ବିଧିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ରୀକରଣ ଓ ସଂଶୋଧନ
କରିବା ସମୀଚୀନ ଅଟେ, ତେଣୁ ଏତଦ୍ୱାରା ଏହା ନିମ୍ନୀମତେ ଅଧିନିୟମିତ ହେଲା :—

ଅଧ୍ୟାୟ I

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ

ସଂଖ୍ୟା ଓ ନାମ ।

1. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଅଧିନିୟମ, 1871 ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେବ ।
2. ନିରସିତ ।

ଅଧ୍ୟାୟ II

ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ନିୟମକି

କଲିକତା ଓ

ବିନୋଦ

ଅପମୃତ୍ୟ

ସମୀକ୍ଷକ ।

ସେମାନଙ୍କର

ନିପୁଣ୍ଡ, ନିଲାନନ୍ଦ

ଓ ଅପସାରଣ ।

3. ପୋର୍ଟ ଉଲ୍‌ଲିଥିମ ଓ ବିନୋଦରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାମୁଲି ଆରମ୍ଭିକ ସିଭିଲ ଅଧିକାର
କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ଲାନୀୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ରହିବେ । ସେହି ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକମାନେ
ଯଥାକ୍ରମେ, କଲିକତାର ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଓ ବିନୋଦ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେବେ ।

4. ସେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିକାରୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିପୁଣ୍ଡ ହେବେ ଏବଂ ନିଲାନନ୍ଦ ବା ଅପସାରଣ
ହୋଇପାରିବେ ।

ଅପମୃତ୍ୟ

ସମୀକ୍ଷକ ଲୋକ-

ସେବକ

ହେବେ ।

5. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ମର୍ମାନୁସାରେ ଜଣେ ଲୋକସେବକ ବୋଲି
ବିବେଚିତ ହେବେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦ

ଧାରଣ

କରିବାକୁ

କ୍ଷମତା ।

6. କୌଣସି ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଯୁଗପତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ପଦ ଧାରଣ କରିପାରିବେ ।

7. ନିରସି ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ କ୍ଷମତା

ମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକରେ

ତ ଦତ୍ତ କରିବାକୁ

8. ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ସକାରଣ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମୃତ୍ୟ,
ଦୁର୍ଘଟଣା, ମାନବବଧ, ଆମୃତତ୍ୟା କିମ୍ବା ଅଜଣା କାରଣରୁ ଅକସ୍ମାତ ହୋଇଛି, କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କଦମ୍ବ ଥାଇ
କାରାଗାରରେ ମରିଯାଇଛନ୍ତି ;

ଏବଂ ସେହି ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଯେଉଁ ପ୍ଲାନ ଲାଗି ଏହିରୁପେ ନିପୁଣ୍ଡ ହୋଇଆ'ନ୍ତି ଶବ୍ଦଟି ସେହି ପ୍ଲାନ ମଧ୍ୟରେ
ପଡ଼ି ରହିଛି ;

ସେତେବେଳେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ସଂଖ୍ୟକରେ ଦେବ କରିବେ ।

ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ତଦତ୍ତ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 193 ର ମର୍ମାନୁସାରେ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ବୋଲି
ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବନ୍ଦୀ ମରିଗଲେ
ଅପମୃତ୍ୟୁ
ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ଡକାଯିବ ।

9. ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଶାନ ଲାଗି ଜଣେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଏ ଭବେ ନିଯୁତ୍ତ ହୋଇଥା'ଟି ସୋଠରେ ଅବସ୍ଥାତ କାରାଗାରରେ କେହି ବନ୍ଦୀ ମରିଯାଇଛି, ସେତେବେଳେ ସେହି କାରାଗାରର ଅଧୀକ୍ଷକ ସେହି ଶବ୍ଦରେ ଉତ୍ତକାର କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଡକାଇବେ । ଏଥରେ ହେଲା କରିଥିବା କୌଣସି ଅଧୀକ୍ଷକ ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୋଷସିଦ୍ଧ ହେଲେ ଅନଧିକ ପାଞ୍ଚ ଶହ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନାରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବେ ।

ସେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ୍ୟୁଟି କଲେରା ବା ଅନ୍ୟ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗରୁ ହୋଇଥାଏ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଧାରାର ପୂର୍ବ ଭାଗରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ପ୍ରମୁଖ ହେବ ନାହିଁ ।

ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ
ସେଉଁଠାରେ
ଘଟିଥାଇ ପଛେ
ଶାନୀୟ ସାମା
ମଧ୍ୟେ ଶବ୍ଦ
ନେଇ ମୃତ୍ୟୁ
ସମୀକ୍ଷା
କରିବାକୁ
କ୍ଷମତା ।

ଶବ୍ଦ ଖୋଲି
କାଢିବା ନିମିତ୍ତ
ଆଦେଶ
ଦେବାକୁ
କ୍ଷମତା ।

ଜୁରିକୁ ସମନ
କରିବା ।

ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା
ରବିଦାରରେ
ହୋଇଯାଇବାରେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର
ଉଦ୍ୟାନର ।

ଜୁରି ସବସ୍ୟକୁ
ଶପଥ
ଦିଆଯିବ ।

ଶବ୍ଦ ଦେଖା ।

ସାକ୍ଷୀ ଲାଗି
ଉଦ୍ୟାନରେ ।

10. ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରର ଶାନୀୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ମରି ପଡ଼ିଥିବା କୌଣସି ଶବ୍ଦ ନେଇ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା କଥା ସେତେବେଳେ, ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦୂତ ହୋଇଥାଇ ବା ହୋଇ ନଥାଉ ସେ ସେପରି ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବେ ।

11. ଜଣେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଏକେତ ଯେଉଁଠାରେ ଆରମ୍ଭିକ ମତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ହୋଇ ନ ଥାଏ, ସୋଠରେ ଆରମ୍ଭିକ ମତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରୟୋଜନରେ କିମା ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିକତର ମତ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ନ୍ୟାୟ ବିଶ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆବଶ୍ୟକ ବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ବୋଲି ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ମନେ କରିଛି ସୋଠରେ ଅଧିକତର ମତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଜନରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶବ୍ଦକୁ ଖୋଲି କାଢିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ।

12. ଧାରା 8 ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କୌଣସି ମୃତ୍ୟୁର ସୁଚନା ପାଇବା ପରେ ଅପମୃତ ସମୀକ୍ଷକ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି କେତେବେଳେ, କିପରି ଓ କେଉଁ ଉପାୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ ତାହା ତଦତ୍ତ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନରେ ପାଞ୍ଚ, ସାତ, ନାନ୍ଦ, ଏଗାର, ତେର ବା ପଦର ଜଣ ସନ୍ନାମସକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମନରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଓ ଶାନରେ ତାଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ହେବାକୁ ସମନ କରିବେ ।

ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କୌଣସି ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ରବିଦାରରେ ହୋଇପାରେ ।

13. ଯଥା ସମୟ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ହେଲେ, ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଏହିରୁପେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶାନକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ, ଉଦ୍ୟାନରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉଦ୍ୟାନର ଉଦ୍ୟାନର କରିବେ ଏବଂ ଜୁରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନାମ ପଢି ଶୁଣାଇବେ ।

14. ଯେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୁରି ଉପର୍ଯ୍ୟତ ଆଆନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୁରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଶବ୍ଦକୁ ଦେଖିବେ ଓ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ । ଏକ ଯଥାର୍ଥ ରାୟ ଦେବାକୁ ଶପଥ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ତା'ପରେ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଦେଖିବାକୁ ଜୁରିପଥ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ।

15. ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଓ ଜୁରି ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ପ୍ରଥମ ବୈଠକରେ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଦେଖିବେ ଓ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟି ସେପରି ଆବଶ୍ୟକ ସେପରି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଜୁରିଙ୍କୁ ଦେବେ :

ପରମ୍ପରା ଯଦି ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ତାତ୍ତ୍ଵରୀସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ବା ତାତ୍ତ୍ଵରୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରୁ ସର୍ବତ୍ର ହୁଅଛି ଯେ ଶବ୍ଦ ଦେଖାରୁ କିଛି ସୁପଳ ମିଳିବ ନାହିଁ ତାହା ହେଲେ ସେ ଜୁରିର ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ସହମତି କ୍ରମେ ଶବ୍ଦ ଦେଖା କଥା ବାଦ ଦେଇ ପାରିବେ ।

16. ଏହାପରେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ହାଜିର ପାଇଁ ଉଦ୍ୟାନରେ ସେଉଁଠାରେ ଯେଉଁମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟକରେ କିଛି ହେଲେ ଜାଣିବା ସେମାନଙ୍କୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ତାକିବେ ।

ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ 17. ମୃତ୍ୟୁର ପରିଣ୍ଠି ସହ ପରିଚିତ ସମ୍ମତ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷେ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ ସମନ କରିବୋ । ହେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ; ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମାଜକ ସେହି ପରିଣ୍ଠି ଓ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦତ କରିବେ ଏବଂ ଯଦି ତଦତ ପୂର୍ବରୁ ବା ତଦତ କାଳରେ ସେ ଅବଶେ ହୁଆଥି ଯେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ଲାନୀଯ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ବା ତାହା ବାହ୍ୟରେ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାରବାନ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇପାରିବେ ବା କୌଣସି କଲିଲ ପେଶ୍ କରିପାରିବେ ତାହାରେଲେ ସେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବାକୁ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ବା ସେହି ଦଳିଲ ପେଶ୍ କରିପାରିବେ ।

ସେହି ସମନକୁ ଅମାନ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଯଥାପ୍ରତି ଧାରା 174, ଧାରା 175 ବା ଧାରା 176 ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ନିର୍ମିତ ବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ଅଣାଇବା ପ୍ରୟୋଜନରେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ବଦା ଅଧିନିୟମ, 1900 ର ଖଣ୍ଡ IX ର ନିର୍ମାନ୍ୟରେ ଏକ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟକର ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

ଶବ୍ଦ ପରାମାର୍ଗ 18. ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ସେହି ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବାକୁ ସମନ ହୋଇଥିବା ତାଙ୍କରୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାକାଶ୍ୟ ବା ଅତିର ଅତିର୍ଭୟର ବିଶ୍ଵେଷଣ ସହ ବା ବିଶ୍ଵେଷଣ ବ୍ୟତୀତ ଶବ୍ଦ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ନିରିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ଏବଂ ସରକାରୀ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଭିନ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଯେତିକି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି ତେତିକି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇବାକୁ ହକ୍କାର ହେବେ ।

ରସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ପିପୋର୍ଟ୍ 18-କ. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି କ୍ରମରେ କୌଣସି ସରକାରୀ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷକ ବା ସହାୟକ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟରେ ଯେଉଁ ବିଶ୍ୟ ବା ପଦାର୍ଥର ପରୀକ୍ଷା ବା ବିଶ୍ୟଙ୍କ ଓ ରିପୋର୍ଟ କରିବାକୁ ଯଥାୟଥ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ, ସେହି ବିଶ୍ୟ ବା ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ତାଙ୍କ ହସ୍ତାନ୍ତରରେ ଏକ ରିପୋର୍ଟ ବୋଲି ତାପର୍ଯ୍ୟତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଦଳିଲକୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କୌଣସି ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକଟ୍ୟା ସଂହିତା, 1898 ଅଧୀନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତଦତ, ବିରୁଦ୍ଧ ବା ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱସାନରେ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁପେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇପାରେ ।

ସାକ୍ଷ୍ୟ ଶପଥ-ପୂର୍ବକ ହେବ । 19. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦିଆଯିବା ସମ୍ମ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଶପଥପୂର୍ବକ ହେବ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧ ବୋଲି ଅଭିଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ଯେଦି କେହିଆଛି) ତରମ୍ଭରୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ।

ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ସହ ଅପରିଚିତ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଜଣେ ଦିଇଶୀକଳ ଜାରିଆରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ଯେ କି ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦିଆଯିବା ଶପଥ ଓ ପଚାରାଯିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯିବାର ଉଭୟ ଟିକ୍ ଭାବରେ ଉପାଦାନରେ କରିବାକୁ ଶପଥ ନେବେ ।

ଜୁରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ପରେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଜୁରି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଅଧିକତର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ଗୁହାତି କି ନାହିଁ ପରୁ ବୁଝିବେ ଏବଂ ଯଦି ଜୁରି ଜୀବନକରନ୍ତି ଯେ ସେପରି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ତଦନ୍ତୁସ୍ଥୀ ସେଗୁଡ଼ିକ ପରିବାରେ ।

ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ବାଧ୍ୟ ଲେଖନକୁବେ । 20. ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଜୁରିଙ୍କୀରେ ଦିଆଯିବା ସାକ୍ଷ୍ୟର ସାରବାନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକୁ ଲିପିବଜ୍ଞ କରିବେ ଏବଂ ସେହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକୁ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପଢି ଶୁଣାଇବେ ବା ପଢାଇ ଶୁଣାଇବେ ଏବଂ ତାହାପରେ ହେଥିରେ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷର ନେବେ ।

ସାକ୍ଷୀଙ୍କେ ଅଭିଯାନ୍ୟର ସାକ୍ଷର କରିବେ । 21. ଏହି ରୂପେ ସାକ୍ଷର କରିବାକୁ ମନାକରୁଥିବା ସାକ୍ଷୀ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 80 ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଅଭିଯାନ୍ୟରେ ସାକ୍ଷର । 22. ସେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭିଯାନ୍ୟ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ସାକ୍ଷରିତ ହେବ ।

ଅପମୃତ୍ୟ ଉଚ୍ଚତୀୟ ସାକ୍ଷୀ ଅଧିନିୟମ, 1872 ର ଆରା 26 ର ପ୍ରୟୋଜନରେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ସମୀକ୍ଷକ ଜଣେ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

ମୁଢ୍ୟ ସମୀକ୍ଷାର 21. ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ଞାନରେ ମୁଢ୍ୟ ସମୀକ୍ଷାକୁ ଶେରି ରଖି ପାରିବେ ।

ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମୂର୍ଖିକା । ଯେତେବେଳେ ଏକ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ଛାଇ ରଖାଯାଏ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଛାଇରୁ ଓ ଘାନରେ ଉପଛିତ ହେବା ଲାଗି ଜୁରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମୂର୍ଖିକା ନେବେ ଏବଂ କେତେବେଳେ ଓ କେଉଁଠାରେ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ଅଗସର ହେବ ତାହା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିସ୍ଥିତ କରିବେ ।

ସେହି ମୁଗୁଳିକାର ପରିମାଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାର ହେବ ଏବଂ ତାହାର ସମ୍ମଗ୍ନ ବା ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଯେତିକିଞ୍ଚିବେ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି ତାହା ଜୁରି ସଦୟ ଉପାର୍ଥିତ ନ ହେଲେ ଧାରା 31 ଅଧ୍ୟେନରେ ଆଗୋପିତ ଜ୍ଞାରିମାନାର ଆଦ୍ୟ ପ୍ରଶାଲୀରେ ଆଦ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।

ଅପମୃତ୍ୟ 22. ସମୟ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ପରେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଜୁରିଙ୍କୁ ସଂଶେପରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟ ଅଧୀକ୍ଷକ ଜୁରି କହିବେ ଏବଂ ଜୁରି ତା'ପରେ ଡାଙ୍କର ରାୟ ନେଇ ବିଶୁର କରିବେ ।
ସଂଶେପରେ
କହିବେ ।

ଅପମୃତ୍ୟ ଦିଆଯିବା ପରେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଜୁରିଙ୍କର ନିଷ୍କର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ଜୁରି ଏକମତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଅଧିକାଂଶଙ୍କର ଅଭିମତ ଅନୁଯାୟୀ ମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଠିଠା କରିବେ ।

24. ଏହି ଅଧିନ୍ଯମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁଦ୍ର୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ ଓ ପଦସଂଖ୍ୟା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ ଜ୍ଞାନ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନରେ ହେବ ଏବଂ ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେବ:-

- (1) କେଉଁଠାରେ, କେତେବେଳେ ଓ କାହା ନିକଟରେ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ହେଲା,
 - (2) ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ,
 - (3) କେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ଶବ ପଡ଼ିଥାଇ,
 - (4) ଜୁରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ସେମାନେ ଶପଥପୂର୍ବକ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ଉପଯୋଗନ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି,
 - (5) କେଉଁଠାରେ, କେତେବେଳେ ଏବଂ କେଉଁ ଉପାୟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା, ଏବଂ
 - (6) ଯଦି ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କର ଆପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ହୋଇଥାଏ ତେବେ କିଏ ତହିଁରେ ଦୋଷୀ !

ଯଦି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ଅଜଣାଆଏ ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଜୀର୍ମାନଙ୍କର ଅଜଣା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କଲାଯାଳପାରେ ।

ସେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୃତ୍ୟୁସମୀକ୍ଷକ ଏତତ୍ ସଂଲଗ୍ନ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୂଚୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପର୍ମରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନୁଷରେ ପରିସଂହିତ ଉଣ୍ଡିର ଆବଶ୍ୟକ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ହେବ ।

ମୃତ୍ୟୁ ଏକ ଅପରାଧରୂପେ ପରିଗଣିତ କାର୍ଯ୍ୟଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଗଲେ ତାର୍ଥିତିମି ।

25. ସେତେବେଳେ ଜୁରି ବା ଜୁରିଙ୍କ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖନ୍ତି ଯେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଭାବରେ ପ୍ରକଟିତ କୌଣସି ବିଧୁ ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଘଟିଛି, ସେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାର ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପରେ, ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାର ଏକ ନକଳ ସହ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଲିସ କମିସନର ପଠାଇବେ ।

ଗ୍ରିଧ
ଓ ବିଷୁଣ
ନିମିତ୍ତ ସୁପଦ୍ମ
କରିବାକୁ
ଶମତ ।

26. ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କୁ ରାୟ ସମର୍ଥନ କରୁଥାଏ ସେଠାରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟ ଘଟାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ନିଷର୍ତ୍ତ ହେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଧରିବା ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କର ଓେବେ ଦେଇ ପାରିବେ ଏବଂ ଯେଉଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବିମୁଚଣ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵପଞ୍ଚ କରିବାଲୁଚି କ୍ଷମତାପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ସେହି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟକୁ ତାଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ପଠାଇବେ ।

27. ନିରସିତ ।

ସହାର ନିମିତ୍ତ
ଓ୍ରେଗଣ ।

28. କର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେଲେ କିମା ଯଦି ମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଇଗନ ରଖିବା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେବେ କର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଯେଉଁ ଶବ ନେଇ ମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ ତାହାର ଅତ୍କାର ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କର ଓେବେ ଦେବେ ।

ପ୍ରକୁପର
ଅଭିଭାବରେ ମୃତ୍ୟ
ସମୀକ୍ଷଣ
ବାତିଲୁ
ହେବନାହିଁ ।

ମୃତ୍ୟ
ସମୀକ୍ଷଣ
ସଂଶୋଧନ

ନିଖାତ ନିଧି
ବା ଜାହାଜବୁଡ଼ି
ସମ୍ପର୍କ ଆଦି
ସପର୍କରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରିତାର
ରହିବକରଣ ।

ଆତ୍ମ୍ସତି

ମୃତ୍ୟୁବୁନ୍ଦ୍ରିୟ

29. କୌଣସି ମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଆଧାରରେ ବା ଦ୍ୱାରା ନିଷର୍ତ୍ତ ହେବା ମତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷଣ କୌଣସି ପ୍ରବିଧୁଗତ ତୁଟି ଯୋଗୁ ବାତିଲୁ ହେବ ନାହିଁ ।

କୌଣସି ପ୍ରବିଧୁଗତ ତୁଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିରାଗତି ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କଲେ ମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷଣ ସଂଶୋଧନ ନିମିତ୍ତ ଆଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ଏବଂ ତାହା ତଦନ୍ତପାଦୀ ତୁରନ୍ତ ସଂଶୋଧନ ହେବ ।

30. ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମରିଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ବାତୀ ଥିଲେ କି ନ ଥିଲେ ତାହା ତଦନ୍ତ କରିବା, ନିଖାତ ନିଧି ବା ଜାହାଜବୁଡ଼ି ସମ୍ପର୍କର ତଦନ୍ତ କରିବା, କୌଣସି ପଳାତକଙ୍କ ମାଲ ଜବତ କରିବା, ଆଦେଶିକାଙ୍କ ନିଷାଦନ କରିବା କିମା ଏହି ଅଧିନ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିବା କୌଣସି ଅଧୁକାରିତାକୁ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ରୂପେ ପ୍ରଯୋଗ କରିବା ଆଉ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଜଣେ ଆତ୍ମକାତୀଙ୍କ ସଂପର୍କ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

ମୃତ୍ୟୁବୁନ୍ଦ୍ରିୟ ଏତଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସାଦିତ ହେଲା ।

ଅଧ୍ୟାତ୍ମା IV

ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ କୁରି

ହାଜର
ହେବାକୁ
ଅବହେଳା
କଲେ ଜୁରି
ସଦସ୍ୟଙ୍କ
ଉପରେ
ଜୋରିମାନା ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗମୀ ଜୁରି
ସଦସ୍ୟଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କରେ
ପ୍ରମାଣପତ୍ର ।

31. ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଜୁରି ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହେବାକୁ ଜଣେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥବିଧି ସମନ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମନରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଓ ଶାନରେ ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ବା ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହେବାରେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି ତାହାହେଲେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହେବାକୁ ଓ ଜୁରି ସଦସ୍ୟ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତାପରି ପ୍ରକାଶ୍ୟବରେ ତକାଇବେ ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ନ ହେଲେ ଏବଂ ସମନ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଜାରି ହୋଇଛି ବା ତାଙ୍କର ସାଭାବିକ ବାସଶ୍ଵାନରେ ରଖାଯାଇଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଥିଲେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ପରିଶ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନନ୍ତବା ଯେଉଁ ଜୋରିମାନା ଉପଯୁକ୍ତ ମୁମ୍ବେ କରନ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିଗମୀ ପ୍ରତି ସେହି ଜୋରିମାନା ଆଗୋପିତ କରିପାରିବେ ।

32. ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଏହି ରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତିଗମ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ଓ ଉପନାମ, ନିବାସ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ବା ଜୀବିକା ସହ ଆଗୋପିତ ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ଜାରଣ ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତ ଥିବା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରମୁଦି କରିବେ ଓ ସେଥିରେ ସାକ୍ଷର କରିବେ,

ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ ଶାନରେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେହି ଶାନର କୌଣସି ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟକୁ ସେହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରଟିକୁ ପଠାଇବେ,

ଏବଂ ସେହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଏକ ନିକଟ ଏ ଭାବେ ଜୋରିମାନା ହେବା ବ୍ୟକ୍ତି ସାଭାବିକ ବାସଶ୍ଵାନରେ ରଖିଆସି ବା ଉପରେକ୍ତ ଠିକଣାରେ ଓ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରି ତାକ ଯୋଗେ ପଠାଇ ତାହା ଜାରି କରାଇବେ ।

ଜୋରିମାନା
ବସାଣ ।

33. ତା'ପରେ ସେହି ମାଗିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସେହି ଜୋରିମାନା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରୋପିତ ହୋଇଥିବା ପରିପଣାଳୀରେ ବସାଇଲେ ।

ଜୁରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ
ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଦୁଇଥର ସମନ
କରାଯିବ
ହାହିଁ ।

ବୟୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ
ସମୀକ୍ଷାରେ
ଜୀର୍ଣ୍ଣ ସଦସ୍ୟ ।

34. ଆବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ଜୁରି ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ବା ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ସମନ ପାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ତୁଟି କରି ନ ଆନ୍ତି ସେହି ଉପସ୍ଥିତ ବା ସମନ ପରେ ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆଧୀନରେ ଜୁରି ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ସମନ କରାଯିବ ନାହିଁ।

35. ଯେତେବେଳେ କାରାଗାରେ ମରିଥିବା ଜଣେ ବୟୟୀଙ୍କ ଶବ୍ଦର ମୃତ୍ୟୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହୁଏ ସେହି ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାରେ କାରାଗାରର କୌଣସି ଅଧିକାରୀ ୧ ଏବଂ କୌଣସି ଅବରୁଦ୍ଧ ବୟୀ ଜରି ସନ୍ଦସ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ।

ଅକ୍ଷାୟ V

ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଅଧ୍ୱରାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ

ଅପନ୍ତୁତ୍ୟ
ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ବେତନ ।

ହେବ ।

ସହାୟକ
ନିଯୁକ୍ତ
କରିବାକୁ
ଶେଷ । ।

36. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିମନ୍ତ୍ରୀ ସମୀକ୍ଷକ ତାଙ୍କ ପଦର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଇନ ନିମିର ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତହୁଁପଲକ୍ଷେ ଯେଉଁ ବେତନ ବିହିତ କରନ୍ତି ସେହି ବେତନ ପାଇବାକୁ ହୁକଦାର ହେବେ ।

37. ତାଙ୍କରୀ ଯାକୀଙ୍କୁ ପିସ୍ତ, ଜୁରିଙ୍କ ନମିତ ପ୍ରକୋଷ୍ଟ ଭଡା ଏବଂ ଏହି ଅନୁରୂପ ବିଷୟ ନମିତ ଜଣେ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ସମ୍ୟକଭାବରେ ଯାହା ଯାହା ସଂବିରେଣ କରିଥାନ୍ତି ରାଜ୍ୟ ହରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାହା ତାଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ କରାଯିବ ।

38. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିମନ୍ତ୍ରୀ ସମୀକ୍ଷକ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ମଂଜୁରି କ୍ରମେ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବାରେ ତାଙ୍କର ସହାୟକରୁଣେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆଶ୍ଵରରେ ଲିଖିତାକାରରେ ନିୟମିତ୍ତ କରିପାରିବେ ।

ସେପରି କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ଅଧୀନରେ ବା ବଳରେ କୌଣସି ସହାୟକ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା ବା ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କ ନିୟମ କରିବା ଅପରିଚିତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ବିଚେତନ ଦେଇ :

ପରିବ୍ରା ସେହି ସହାୟକ ଉଚ୍ଛ ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଅସୁଲ୍ଲତା କାଳ ବା କୌଣସି ବିଧୂପୁର୍ଣ୍ଣ ବା ଯୁଦ୍ଧମୁକ୍ତ କାରଣରୁ ଅନ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ କାଳ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାଳରେ ସେପରି କୌଣସି ଅପମୃତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ନିମିତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଜରିରେ ବାହି ।

ନିୟମକ୍ରିୟ
ପ୍ରକାଶନ ।

ଜୁରି ରୂପେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ
ଛାଡ଼ି ।

ଗିରପଦ ଛାଡ଼ି

ଅଧୁନିଯ୍ୟମ
ଅନୁସରଣ
ନ କଲେ
ଶ୍ଵାସ ।

ବାଦର
ସମ୍ପର୍କୀୟ

ସେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଯୁକ୍ତ ଯେଉଁ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେକୋଣସି ସମୟରେ ରଜ ବା ପଢିଥିବାରେ ହୋଇପାରିବ ।

39. କୌଣସି ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ବା ସହାୟକ ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଜୁରି ଦଦସ୍ୟ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦ୍ୟାୟ ହେବେନାହିଁ ।

40. ଅପମାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ଓ ସହାୟକ ଅପମାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପଦ୍ଧୀୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଶ୍ଚାହରେ ନିଯୋଜିତ ଥିବା ସମୟରେ ଗିରଫ୍ତା ଛାଡ଼ି ପାଇବେ ।

41. ଏହି ଅଧ୍ୟନ୍ତିମର ଉପକଳ୍ପ ପାଇନ କରୁ ନ ଥିବା ବା ଅନ୍ୟଥା ତାଙ୍କ ପଦର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନରେ ଅସଦାଚରଣ କରିଥିବା କୌଣସି ଅପମତ୍ତ୍ୟ ଦମ୍ପତ୍ତିକ ବା ସହାୟକ ଅପମତ୍ତ୍ୟ ଦମ୍ପତ୍ତିକ ସେହି ଆପାଇନ ବା ଅସଦାଚରଣର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିକାଶା ଓ ପ୍ରମାଣପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଯେଉଁ ଜୋରିମାନା ଆରୋପିତ କରିବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ମନେ କରନ୍ତି ସେହି ଜେତୁମାନା ଦେବାକ ହାମୀ ହେବେ ।

42. ଏହି ଅଧ୍ୟନ୍ୟମ ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମିତ ବା ତାହାର ଉପବନ୍ଧମାନ ପାଇଁ ନ କରିବା ନିର୍ମିତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟବିନ୍ଦୁ ପର୍ମାଣ୍ତ ପ୍ରତିବିଧାନ ଅର୍ପଣ କରାଯିବା ପରେ ପାରବ୍ଧ ବା ଅର୍ଥିଯୋଜିତ ନିର୍ମିତ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ଅନୁଷ୍ଠାନୀ

ନିରସିତ

ଦୂତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନୀ

ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷାର ପ୍ରପତ୍ର

ମୃତ କଣ ଙ୍କ, ମାମଲରେ ଛଇ, ୫୭, ୮୦ ଓ ଡକ୍ଟର୍ ତତ୍କାଳେ ଘଟଣାଘରେ ଶପଥ ଦିଆଯାଇ
କେତେବେଳେ, କିପରି ଏବଂ କେଉଁ ଉପାୟରେ ଉଚ୍ଚ କଣ ଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ତାହା ତଦତ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରତିରିତ
କରି ସେମାନଙ୍କ ଶପଥ ଉପରେ

ର ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଢତ ଙ୍କ ନିକଟରେ

୦ାରେ ଦିନ

ମାସ

ବର୍ଷ 18

ତାରିଖ

ହୋଇଥିବା ଏକ ମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷା।

ଆୟେ ଉଚ୍ଚ ଜୁରି ସଦସ୍ୟମାନେ ସର୍ବସନ୍ଧିତିତ୍ରମେ (ବା ସଂଖ୍ୟାଧିକରେ
ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଲୁ ଯେ
ଉଚ୍ଚ କଣ ଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଦିନ
ରେ ବା ପ୍ରାୟ ସେହି ଦିନ (ଏଠାରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତାନପରି ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ)
ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ।

1. ମାନବବଧ—ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗନ୍ଧ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାଢ଼ିରେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ଯେ ଗନ୍ଧ ଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ ଯୁଥାର୍ଥ ଭାବେ ବା ଆକସ୍ମୀକ ମାନବବଧ ଥିଲା ।

ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଗନ୍ଧ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛୁରିରେ ତାଙ୍କ ହୃତପ୍ରିଣ୍ଟରେ ଭୁକ୍ଷାଯାଇଥିଲା ଯେ ଗନ୍ଧ ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
ହତ୍ୟା କୋଟିର ହୋଇ ନଥିବା ଆପରାଧିକ ମାନବବଧ ବୋ ହତ୍ୟା କୋଟିର ହୋଇଥିବା ଆପରାଧିକ
ମାନବବଧ ବା ହତ୍ୟା କୋଟିର ହୋଇ ନ ଥିବା ଆପରାଧିକ ମାନବବଧର ଏକ ବେପରବାୟ ବା
ଅବହେଳା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ (ଥିଲା ।

2. ଦୁର୍ଗଣ୍ଯ—ଡଙ୍ଗାରୁ ହୃଗୁଳି ନଦୀ ମଧ୍ୟରୁ ପତନ ଯନ୍ତ୍ରାବାକି ସେ ବୁଝିଯାଇଥିଲେ ।

ଘୋଡ଼ାର ଏକ ଗୋଟା ମାଡ଼ ଯନ୍ତ୍ରାବାକି ତାଙ୍କ ଖପୁରି ଫାଟିଗଲା ଏବଂ ମଣ୍ଡରେ ରକ୍ତ ନଳୀ
ଫାଟିଯାଇଥିଲା ।

3. ଆତ୍ମହତ୍ୟା—ନିଜେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ପିଣ୍ଡରେ ଗୁଲିକରିବା ।

ଶଙ୍ଖୁଆ ବିଷ, ଯାହାକି ସେ ସେଇରେ ନିଜ ପ୍ରତି ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ ।

4. ଅଜଣା କାରଣରୁ ଆକସ୍ମୀକ ମୃତ୍ୟୁ—ହୃଦ ରୋଗ

—ସନ୍ଧ୍ୟାସ ରୋଗ

—ତାପମାତ୍ରା

ଏବଂ ଜୁରି ସଦସ୍ୟମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଶପଥପୂର୍ବକ ଏହି ମତେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ।

ସାକ୍ଷର

ର ଅପମୃତ୍ୟୁ ସମୀକ୍ଷକ ଢତ

(ଛେ ଜ ୫ ଓ ଟ ୦ ଡି କ୍ର ଶ ତ ଜୁରି ସଦସ୍ୟମାନେ)